Handelsrådet

Forskning relevant för handelsnäringen!

Utlysning av forskningsmedel 2027

Innehåll

Innehåll 2
Inledning 3
Prioriterade forskningsområden 4
Framgångsfaktorer 4
Tidplan 4
Utlysningens budget 5
Projektkrav 5
Vilka kan söka 5
Projektstorlek 5
Samverkan och branschrelevans 5
Förvaltning och redovisning 5
Utlysningsprocess 6
Ansökningsprocess 7
Webbformulär (steg 1) 7
Idéskiss (steg 1) 7
Fullskalig ansökan (steg 2) 8
Projektbeskrivning 8
Budget och intäkter 9
Populärvetenskaplig sammanfattning 9
CV och publikationslista (steg 2) 9
Intervju (steg 3) 9
Anvisningar för bedömning 10
Bedömargrupp 10
Bedömningsprocessen 10
Föredragande 10
Handelsrådets fyra bedömningskriterier 11
Deadline steg 1 13
Frågor 13

Inledning

Handelsnäringen har en stor samhällsekonomisk betydelse och genererar idag cirka elva procent av Sveriges BNP. Med en omsättning på 1000 miljarder kronor i detaljhandeln, mer än dubbelt så mycket i partihandeln och omkring 600 000 sysselsatta (arbetare, tjänstemän och egenföretagare) är handeln en central del i det svenska näringslivet.

Handelns strukturomvandling fortgår med oförminskad styrka. Både företag och anställda lever och verkar i en föränderlig värld där förutsättningar och villkor för branschens aktörer kontinuerligt förändras. I sviter av lågkonjunktur och ett oroligt omvärldsläge så fortsätter digitalisering, internationalisering, hållbarhetsfrågor och branschglidning att påverka och driva utvecklingen inom handeln, vilket också innebär utmaningar och möjligheter för både företag och anställda. Det ligger i handelsbranschens och samhällets intresse att få ökad kunskap kring alla dessa utmaningar, både beträffande utvecklingsmöjligheter, branschens attraktionskraft, kundrelationer, arbetsmiljö, kompetensbehov och framtida kompetensförsörjning.

Syftet med den forskning som finansieras av Handelsrådet är att generera relevant kunskap till nytta för handelns arbetsgivare och arbetstagare, men också kunskap om branschen som helhet. Handelsrådet arbetar för att öka statusen och kunskaperna om handeln i samhället. Det är därför av yttersta vikt att den forskning som bedrivs med stöd av Handelsrådet ger konkret nytta och är relevant för en bredd av handelsföretag. Forskningen ska bidra till att höja kompetensen inom handelsbranschen och bidra till att handeln är en attraktiv bransch i alla avseenden. Ny kunskap är en viktig faktor för att stärka handelns konkurrenskraft och skapa goda villkor för både företag och medarbetare.

Figur 1. Åtta för handelsnäringen prioriterade områden presenterade i agendan *Initiativ för att stärka handeln* (2025). Länk till agendan.

Prioriterade forskningsområden

I den fleråriga agendan *Initiativ för att stärka handeln* presenteras åtta prioriterade områden för att fånga trender och bevaka olika perspektiv och vinklar på handelsnäringen (Figur 1). Handelsnäringen inbegriper flera olika typer av verksamheter och ställs i dagens snabba och rörliga samhälle ständigt inför nya utmaningar. Med forskning på dessa områden som grund kan det generera ny branschkunskap till nytta för handeln och samhället.

Utöver detta fokus finns även andra övergripande trender med konsekvenser för handeln, som är intressanta att beforska+, exempelvis globalisering, digitalisering och företagens hållbarhetsarbete i bred mening, inklusive bidrag till uppsatta klimatmål. Mer forskning på dessa områden bidrar med kunskap och förslag till lösningar och innovationer som förbättrar handelsföretagens och dess anställdas villkor samt bidrar till samhället i stort.

Utlysningen sker i tre steg och huvudfokus är forskningsprojekt med en nära kontakt med branschen. Utlysningen har liksom tidigare år det övergripande temat *Forskning relevant för handeln,* och är öppen för ansökningar inom samtliga åtta områden som presenteras i forskningsagendan (Figur 1).

Handelsrådet kommer att prioritera forskningsprojekt som arbetar med ett branschperspektiv samt forskning inom relevanta områden som inte tidigare studerats i så hög utsträckning. Handelsrådet vill även stimulera till tvärvetenskapliga forskningsprojekt.

Framgångsfaktorer

- Tydlig beskrivning av projektets potential och nytta för företagen och/eller branschen som helhet, det vill säga vad projektet kan förväntas leverera i form av applicerbara och generaliserbara resultat och en tydlig kommunikationsplan för de främsta mottagarna av resultaten.
- Tydlig beskrivning av vad som är nytt i forskningsprojektets ansats och hur det utökar kunskapsläget jämfört med tidigare forskning.
- Bredd i sammansättningen av medverkande aktörer med avseende på akademi, samhälle och näringsliv.
- Medfinansiering från branschen, gärna i form av engagemang och tid.
- Relevant referensgrupp.

Tidplan

16 nov till 13 januari	Steg 1 är öppet för idéskisser.
14 jan till 23 februari	Beredning och beslut steg 1.
24 februari till 5 april	Steg 2 är öppet för fullskalig ansökan för beviljade idéskisser, cirka 20 stycken.
6 april till 20 maj	Beredning och beslut steg 2.
8–9 juni	Intervju med topprankade ansökningar, cirka 10 stycken.

Beslut om projektfinansiering meddelas senast under vecka 25.

Tidigaste datum för projektstart beräknas till 2027-09-01.

Utlysningens budget
Budgeten för utlysningen är upp till 19 miljoner kronor totalt över maximalt två år.

Projektkrav

Vilka kan söka
Varje projekt ska bestå av en huvudsökande organisation. Huvudsökande ska ha en doktorsexamen och vara knuten till ett svenskt universitet, högskola eller forskningsinstitut. Vi välkomnar sökande från olika kunskapsområden. Vi ser gärna att projektet inkluderar reellt samarbete mellan akademi och näringsliv i de fall då det bedöms vara till nytta för projektets genomförande. En enskild forskare kan endast stå som huvudsökande för högst två idéskisser i steg 1. Handelsrådet ser positivt på att akademi tillsammans med handelsnäringen (företag och branschorganisationer), offentlig verksamhet, institut och andra aktörer samverkar i projektet.

Projektstorlek
Projektmedel kan sökas för en period mellan ett och två år och maximalt belopp som går att söka från Handelsrådet är 2,5 miljoner kronor.

Samverkan och branschrelevans
Handelsrådet ser positivt på projekt där medfinansiering kompletterar de medel som söks från Handelsrådet. Särskilt värdefullt är medfinansiering och *in kind*-insatser från företag och andra aktörer verksamma inom handeln, då dessa stärker projektens förankring och relevans för näringen. Medfinansiering kan även utgöras av lärosätets eller institutets egna resurser.

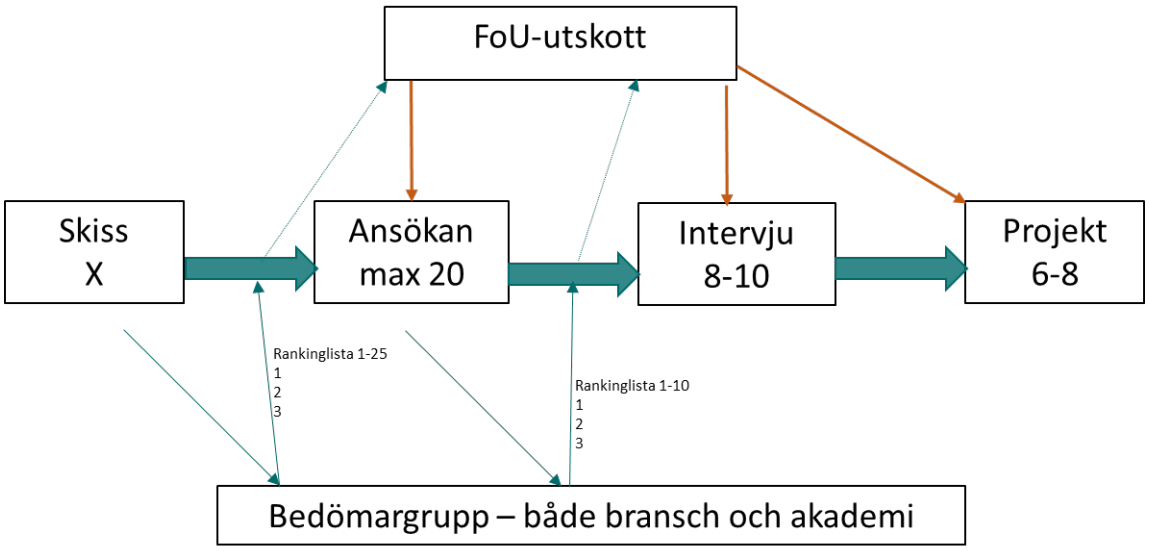
Projekt som uppvisar reell samverkan mellan flera relevanta aktörer kommer att prioriteras, särskilt när samverkan är avgörande för projektets genomförande. Handelsrådet uppmuntrar även tvärvetenskapliga initiativ. Projekt som håller en kvalificerad vetenskaplig nivå och har hög relevans för handelsnäringen kommer att prioriteras i urvalet.

Förvaltning och redovisning
Medlen ska förvaltas av ett svenskt universitet eller högskola eller annan svensk organisation som uppfyller finansiärernas krav på förvaltande organ. Ekonomisk slutredovisning ska lämnas in inom angiven tid. All medfinansiering ska kunna styrkas genom dokumentation, exempelvis utdrag ur ekonomisystem eller motsvarande underlag.

Huvudsökande ska vara anställd av det förvaltande organet när projektet startar, om inte finansiärerna, det förvaltande organet och eventuell annan arbetsgivare kommer överens om något annat. Sökande behöver inte vara anställd vid ansökningstillfället.

Utlysningsprocess

1. I **steg 1** lämnar den sökande in en idéskiss.
2. Idéskissen bedöms av en bedömargrupp både individuellt och i grupp utifrån Handelsrådets fyra bedömningskriterier.
3. Handelsrådets FoU-utskott fattar beslut om vilka skisser som går vidare till **steg 2**.
4. X idéskisser inbjuds att lämna in fullskaliga ansökningar till steg 2.
5. Ansökningarna bedöms av samma bedömargrupp utifrån Handelsrådets fyra bedömningskriterier.
6. Handelsrådets FoU-utskott fattar beslut om vilka ansökningar som går vidare till intervju – **steg 3**.
7. De starkaste ansökningarna kallas till en slutgiltig intervju där projektgruppen får en möjlighet att presentera projektet och projektgruppen för FoU-utskottet
8. Handelsrådets FoU-utskott tar beslut om vilka ansökningar som ska finansieras.

Figur 2. Schematisk skiss över utlysningsprocessen.

Ansökningsprocess

Ansökan görs i Handelsrådets webbaserade ansökningsportal. Där kommer den samlade information om ansökan att finnas under hela ansökningsprocessen för samtliga steg i utlysningen.

Handelsrådets ansökningsportal: https://apply.se/handelsradet

Webbformulär (steg 1)

Projektuppgifter – Projekttiteln bör vara kort och koncis och maximalt bestå av 100 tecken inklusive blanksteg. Här anges år och månad för projektets planerade start och slut. Du väljer vilket prioriterat område eller övrigt som du söker inom och uppger även ett eller flera forskningsområden projektansökan behandlar. Det är viktigt att du anger samtliga områden som projektet är relevant för. Här skrivs också en kort svensk sammanfattning av projektet oavsett om projektskrivningen skrivs på svenska eller engelska.

Ekonomi – Här anges en överblick över hur projektet är tänkt att finansieras. Alla belopp anges i svenska kronor. Har projektet beviljats eller sökt medel från andra finansiärer redovisas det under rubriken annan finansiering. Det gäller även för eventuella egna resurser som ska gå till projektet.

I steg 1 anges endast denna rambudget vilket är en indikation på vilka nivåer den slutgiltiga budgeten kommer att hamna på per år. I rambudgeten specificeras inga poster och ändringar av projektgruppen tillåts inför den fullskaliga ansökan.

Omkostnadspåslag (OH) får maximalt uppgå till 20 procent av projektets direkta kostnader inklusive löner. Omkostnadspålägget inkluderar fakultets-, institutions- och universitetspåslag samt lokalkostnader. Ett omkostnadspålägg på 20 procent motsvarar att OH kostnaderna utgör 16,66 procent av totalt sökt belopp.

Uppgifter om bidragsmottagare och sökande – Här anges huvudsökande och medsökande för projektet. Huvudsökande ska vara disputerad från universitet eller högskola. Medsökande ska ta aktiv del i projektet.

Idéskiss (steg 1)

Idéskissen (projektbeskrivning) skrivs direkt i webbformuläret i ansökningssystemet Apply. Endast ansökningar gjorda i denna mall behandlas. Under varje fast rubrik kan maximalt 1 000 tecken (inklusive blanksteg) användas.

Rubriker för idéskiss:

- Forskningsprojektets syfte och mål
- Nytta för handelsnäringen – på kort och lång sikt och vad som är nytt i forskningsprojektets ansats och hur det utökar kunskapsläget jämfört med tidigare forskning
- Beskrivning av huvudsökande (en kort beskrivning av projektledaren inklusive för projektet relevant erfarenhet och publicering)

- Projektgruppens sammansättning (en kort beskrivning av projektgruppens sammansättning och de medsökandes relevanta kompetenser)
- Material och metod (beskriv tydligt och i korta ordalag val av metoder och modeller som kommer att användas i projektet)
- Kommunikation (kortfattad beskrivning av hur förmedling och kommunicering av projektresultatet kommer att ske till mottagare och genom vilka kanaler)

Fullskalig ansökan (steg 2)

Den fullskaliga ansökan ska förutom webbformuläret bestå av bilagorna projektbeskrivning (max 10 sidor) och CV och publikationslistor (max 2 sidor per sökande). En populärvetenskaplig sammanfattning skrivs direkt i webbformuläret.

Projektbeskrivning

Projektbeskrivningen får maximalt vara 10 sidor.

Beskrivningen ska innehålla:

- Sammanfattning av projektets mål och inriktning
- Forskningsprojektets syfte, mål och förväntade resultat
- Projektets långsiktiga/kortsiktiga potential till nytta för handelsnäringen (lönsamhet, konkurrenskraft, god arbetsmiljö, hållbar samhällsutveckling) och vad som är nytt i forskningsprojektets ansats och hur det utökar kunskapsläget jämfört med tidigare forskning
- Beskrivning av teori, metoder och genomförandet samt nyckelreferenser
- Etiska överväganden
- En sammanfattning av tidigare forskning inom området med nuvarande kunskapsläge och en beskrivning av det sökta projektets koppling till redan utförd forskning.
- Motivering av projektgruppens sammansättning[1]
- Nationella och internationella samarbeten
- Översikt av referensgrupp; referenspersonernas namn och gruppens funktion – viktigt med personer från näringslivet[2].
- Plan för kommunikation med intressenter, näringen och branschen både under projektet och efter dess avslutande.

[1] Projekt- och referensgrupp bör sammantagna ha så bra bredd som möjligt med avseende på akademi, näringsliv, samhälle, kön och i relevanta fall internationella erfarenheter.

[2] OBS! För de projekt som beviljas medel kommer Handelsrådets FoU-utskott att utse representanter till referensgrupp i projektet, vanligen en person vardera från arbetsgivar- och arbetstagarsidan. I den fullskaliga ansökan ska därför inte representanter från Handelsrådets branschorganisationer kontaktas, men kan räknas in som branschrepresentanter (utan namn) i den planerade referensgruppen.

- Plan för vetenskaplig publicering och informationsspridning

Budget och intäkter

I webbformuläret beskrivs en budget i tabell och fritext. I tabellen specificeras samtliga kostnader och intäkter för projektet. Tänk på att det är viktigt med en tydlig budget med, för projektet, relevanta kostnader.

Efter tabellen motiveras de sökta budgetposterna, gärna i punktform.

För alla löner i projektet ska namn anges på innehavaren. Ange omfattning i procent av heltid för tjänsten och månadslön. Tänk på att vara specifik och tydlig när material, resor och övriga kostnader specificeras. Poster som ”övrigt material” eller ”diverse övriga kostnader” godkänns inte. Det ska tydligt framgå vilka kostnader man söker medel för från Handelsrådet och vilka kostnader som täcks av annan finansiering. Notera också att det inte är möjligt att söka medel för indirekta projektkostnader (ex kostnader för lokaler, IT/dator) som förväntas ingå och täckas av omkostnadspåslaget.

Omkostnadspåslag (OH) får maximalt uppgå till 20 procent av projektets direkta kostnader inklusive löner. Omkostnadspålägget inkluderar fakultets-, institutions- och universitetspåslag samt lokalkostnader. Ett omkostnadspålägg på 20 procent motsvarar att OH kostnaderna utgör 16,66 procent av totalt sökt belopp.

Populärvetenskaplig sammanfattning

Här presenteras projektet på ett enkelt sätt. Språket ska vara lätt att förstå och innehållet lätt att ta till sig. Viktigt att visa på relevansen och projektets potential till nytta för handelsnäringen. En text som lockar till att få veta mer!

CV och publikationslista (steg 2)

En kort beskrivning av huvudsökandes och medsökandes meriter inklusive publikationslista. Tänk på att endast ta upp det som är relevant för projektet. Max två sidor per sökande, det vill säga om projektet har tre medsökande så kan bilagan för cv och publikationslista bestå av maximalt sex sidor (2x3).

Intervju (steg 3)

De starkaste ansökningarna kallas till en slutgiltig intervju där projektgruppen får möjlighet att presentera projektet och projektgruppen för Handelsrådets FoU-utskott. Se tidsplan ovan för aktuella datum som intervjuerna kommer att genomföras.

Anvisningar för bedömning

Bedömargrupp

Handelsrådets bedömargrupp består av sex till åtta ledamöter varav omkring hälften vetenskapliga bedömare och hälften relevansbedömare. Bedömargruppen som helhet ska ha en ämnesmässig täckning för hela handelsnäringen. Vid behov kan också extern granskning tas in som komplement till bedömargruppens kompetenser. Bedömargruppen ansvarar för att bedöma och rangordna projekten i steg 1 och 2. Gruppens bedömning blir ett underlag för Handelsrådets FoU-utskott. Bedömargruppen granskar och bedömer inkomna skisser och projektansökningar i befintligt skick.

Bedömningsprocessen

Steg 1. Bedömargruppen bedömer, både individuellt och i grupp, ansökningarna utifrån Handelsrådets fyra bedömningskriterier. I steg 1 bedöms och betygssätts ansökningarna individuellt av minst fyra bedömare innan gruppen träffas och diskuterar fram ett förslag till rangordning. Handelsrådets FoU-utskott fattar baserat på bedömargruppens rangordning beslut om vilka skisser som går vidare till steg 2.

Steg 2. Alla bedömare läser och poängsätter de fullskaliga ansökningarna enligt Handelsrådets bedömningskriterier. Vid alla bedömningar ska kommentar från bedömare lämnas i samband med betygsättning. I steg 2 rangordnar bedömargruppen ansökningarna samt ger förslag på eventuella revideringar av projektet. Utifrån detta lämnas ett beslutsunderlag till Handelsrådets FoU-utskott som beslutar om vilka ansökningar som går vidare till steg 3.

Steg 3. De ansökningar som går vidare från steg 2 kallas till en intervju där projektgruppen får en möjlighet att presentera projektet och projektgruppen inför FoU-utskottet. FOU utskottet tar därefter ett rekommendationsbeslut om vilka ansökningar som ska beviljas medel. Handelsrådets styrelse tar sedan det formella beslutet om vilka projekt som beviljas medel.

Föredragande

Under bedömningsprocessen tilldelas varje ansökan en föredragande. Föredragande ska kort föredra ansökan samt gruppens åsikt vid bedömargruppens möten.

Efter beslut i steg 2 får alla fullskaliga ansökningar ett yttrande. Föredragande ansvarar för att sammanställa gruppens yttrande och förslag till beslut. Avslagsmotivering ska formuleras så att den sökande tydligt förstår orsaken till avslaget. Positiv återkoppling kan också ges. Avslaget ska bygga på angivna kriterier och poängens innebörd enligt avsnitt ”Bedömningskriterier” samt omfatta fem till tio meningar.

Handelsrådets fyra bedömningskriterier

1. Potential

- Projektets kvalitet (inklusive vetenskaplig kvalitet) och nyhetsvärde för att möta handelns utmaningar
- Projektets långsiktiga/kortsiktiga potential att bidra till handelsnäringens lönsamhet och konkurrenskraft och vad som är nytt i forskningsprojektets ansats och hur det utökar kunskapsläget jämfört med tidigare forskning
- Projektets långsiktiga/kortsiktiga potential att bidra till ett hållbart arbetsliv och samhälle
- Projektets nytta för företag och arbetstagare i handelsnäringen

2. Metod och genomförande

- Projektplan som visar på realism och trovärdighet i att vidareutveckla föreslagen idé
- Tydlig budget med motiverade kostnader
- Angreppssätt – organisering och involvering av relevanta aktörer[3]

3. Kommunikation och resultatförmedling

- Hur ska resultat från projektet förmedlas och kommuniceras?
- Beskrivning av relevanta intressenter och slutanvändare – vem är mottagare av kunskapen?
- Beskrivning av för projektet relevant referensgrupp[4]

4. Kompetens i projektet

- Projektteamets förmåga att genomföra projektet enligt plan. Tillgång till kompetens, erfarenhet och kontakter som behövs relativt de aktiviteter som ska genomföras.
- Huvudsökandes (projektledarens) kompetens
- Konstellationens styrka och meriter inom både näring och akademi (inkl. referensgrupp)

[3] Projekt- och referensgrupp bör sammantagna ha så bra bredd som möjligt med avseende på akademi, näringsliv, samhälle, kön och i relevanta fall internationella erfarenheter.

[4] OBS! För de projekt som beviljas medel kommer Handelsrådets FoU-utskott att utse representanter till referensgrupp i projektet, vanligen en person vardera från arbetsgivar- och arbetstagarsidan. I den fullskaliga ansökan ska därför inte representanter från Handelsrådets branschorganisationer kontaktas, men kan räknas in som branschrepresentanter (utan namn) i den planerade referensgruppen.

Poängskala
För vart och ett av de tre kriterierna potential, metod och genomförande samt kompetens sätts betyg mellan 1 och 5 poäng:

5 Utmärkt
4 Mycket bra
3 Tillfredsställande/godkänt
2 Behöver förbättras
1 Ej godkänt

Tröskel

Den totala tröskeln för att ett projekt ska behandlas på bedömningsmötet är att summan av de fyra individuella kriteriernas medelvärde är minst 14.

Tröskeln för varje enskilt kriterium för att ett projekt ska behandlas på bedömningsmötet är för bedömningskriteriet potential minst medelvärde 3,5 och för de tre övriga bedömningskriterierna metod och genomförande, kommunikation och kompetens minst medelvärde 3.

Deadline steg 1

Ansökan i steg 1 görs via Handelsrådets hemsida senast ***onsdag den 13 januari 2027, klockan 14.00***. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum.

- Sista ansökningsdag är onsdag den 13 januari 2027, klockan 14.00.
- Beslut om vilka ansökningar som går vidare till steg 2 meddelas senast den 24 februari 2027.

Frågor

Ytterligare information om utlysningen och ansökningsförfarandet lämnas av:

Andreas Hedlund, FoU-expert
E-post andreas.hedlund@handelsradet.se, tel. 010–471 85 46

För frågor om ansökningsportalen:
Nona Rakic, Kommunikatör
E-post nona.rakic@handelsradet.se, tel. 010 – 471 85 48

OBS! Handelsrådet förbehåller sig rätten att när som helst under utlysningsperioden och utan särskild information justera denna utlysningstext. Dock kommer inga ändringar att göras de två sista veckorna innan sista ansökningsdatum.